

Deute o socis: la mateixa ampliació contada de dues maneres

Lectura de dues informacions sobre la mateixa empresa que necessita un milió d'euros: una cobrix l'opció de demanar un préstec i l'altra la de donar entrada a un inversor. El grup calcula el cost de cada via, l'efecte sobre el control i decidix amb criteris.

DURADA

55 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

grups xicotets (3-4)

UNITAT 9

La funció financera

MATERIALS

- Fitxa impresa amb les dues informacions i la taula de l'empresa
- Calculadora

ENCAIX CURRICULAR · Sabers B.5 · Comp. específiques CE4 · Comp. clau CCL, STEM, CE, CD

Plantejament

Una empresa que necessita diners té dos camins, i la premsa econòmica els conta quasi sempre per separat, com si foren notícies d'assumptes distints. No ho són: són **la mateixa decisió** vista des de dos costats, i la diferència entre triar bé i triar malament es mesura en anys.

Hui teniu les dues versions de la mateixa empresa damunt de la taula.

L'empresa

Ceràmiques del Vinalopó, S.L. Fabricant de paviment tècnic amb 34 empleats. Vol comprar una línia de producció nova que costa **un milió d'euros** i que, segons els seus càlculs, li permetrà entrar al mercat francès.

Situació actual: patrimoni net d'1.500.000 €, deute a llarg termini de 400.000 €, benefici abans d'interessos i impostos d'uns 400.000 € a l'any, bastant estable des de fa quatre exercicis.

Les dues informacions (textos elaborats per a esta fitxa)

Versió A — la del préstec. «L'empresa ha tancat amb la seua entitat financera un préstec d'un milió d'euros a set anys, amb un tipus d'interés del 6,5 % i garantia sobre la mateixa maquinària. L'operació permet escometre la inversió sense modificar l'estructura societària: els tres socis fundadors mantenen el 100 % del capital.»

Versió B — la de l'inversor. «Un fons d'inversió industrial entra al capital de la companyia aportant un milió d'euros a canvi del **25 % de les participacions**. L'operació no genera obligacions de pagament per a l'empresa i reforça la seua solvència de cara a futures operacions. El fons tindrà un lloc al consell.»

Objectius didàctics

- Comparar finançament aliè i finançament propi per cost, risc i control.
- Calcular el cost anual explícit de cada alternativa.

- Determinar el nivell de benefici en què una opció passa a ser més cara que l'altra.
- Incorporar a la decisió criteris no monetaris com la dilució i la rigidesa de pagaments.

Passos (sessió de 55 min)

- 1. Classificació (7 min).** Per a cada versió: és finançament propi o aliè? Intern o extern? A curt o a llarg termini?
- 2. El cost explícit (13 min).** Calculeu els interessos del primer any de la versió A. Després, quant s'emporta el fons de la versió B si l'empresa guanya 400.000 € a l'any.
- 3. El punt d'equilibri (15 min).** Amb quin benefici anual costen el mateix les dues opcions? Plantegeu-ho com una equació i resoleu-la.
- 4. El que no són diners (12 min).** Completeu una taula comparant les dues vies en quatre files: qui decidix, què passa si un any va malament, què passa d'ací a vint anys i què ocorre si l'empresa fa fallida.
- 5. Decisió (8 min).** Cada grup tria una via i la defén en tres línies. Es recullen els vots a la pissarra.

Preguntes d'anàlisi

- La versió B diu que «no genera obligacions de pagament». És cert. Significa això que és gratis?
- A partir de quin benefici anual preferiríeu el préstec? I si el benefici fora molt inestable d'un any a un altre?
- El fons tindrà un lloc al consell. És això només un cost, o pot ser també un avantatge? Penseu en el que un inversor industrial aporta a més dels diners.
- Calculeu el ràtio d'endeutament abans i després a la versió A. Continua sent una empresa finançable després de l'operació?
- Els tres socis fundadors tenen hui el 100 %. Amb la versió B passarien al 75 %. Si d'ací a cinc anys necessitaren un altre milió, què els passaria?

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Classificació	Situa correctament cada via a les categories de finançament	15 %
Càlcul	Interessos, participació en beneficis i punt d'equilibri	35 %
Anàlisi no monetària	Compara control, risc i horitzó amb precisió	30 %
Decisió	Tria raonadament i reconeix de què depén la resposta	20 %

Variants i extensions

- **Amb suport:** donar el punt d'equilibri calculat i treballar la comparació qualitativa.
- **Per a qui va sobrat:** calcular la rendibilitat financera dels socis en les dues alternatives i comprovar l'efecte del palanquejament. És el millor pont cap a la unitat d'anàlisi d'estats financers.
- **Amb una tercera via:** afegir una subvenció o un préstec participatiu i refer la comparació.
- **De cara a la prova:** les preguntes de finançament demanen habitualment classificar fonts i valorar avantatges i inconvenients en un cas concret. Este exercici és eixe cas, amb l'afegit del punt d'equilibri, que és el que convertix una resposta en un argument.

Solució orientativa

Per al professorat: passos de la resolució de l'exercici.

- 1. Cost del deute.** 1.000.000 € al 6,5 % a set anys: els interessos del primer any són 65.000 €. La despesa financera entra al compte de resultats i reduïx el benefici, però és deduïble a l'impost de societats, així que el cost efectiu és menor que el nominal.
- 2. Cost del capital.** Aparentment zero, perquè no hi ha quota. En realitat l'inversor s'emporta el 25 % de tots els beneficis futurs: si l'empresa guanya 400.000 € a l'any, són 100.000 € anuals, molt per damunt dels 65.000 € d'interessos, i a més per sempre.
- 3. El punt d'equilibri.** El deute ix més barat mentres el benefici anual siga inferior a 260.000 € (perquè $25\% \times 260.000 = 65.000$). Per damunt d'eixa xifra, la participació costa més que el préstec.
- 4. Control.** El banc no vota; l'inversor sí, i amb el 25 % té capacitat de bloqueig en decisions reforçades. El deute no dilueix la propietat, el capital sí i de manera irreversible.
- 5. Risc.** Les quotes del préstec cal pagar-les vaja bé o malament el negoci; el dividend només es repartix si hi ha benefici. El deute és més barat i més rígid; el capital, més car i més flexible. No hi ha resposta correcta sense saber com d'estables són els ingressos.

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE